

«Методологія наукових досліджень»

Мета вивчення дисципліни «Методологія наукових досліджень» – формування системи знань магістрів, удосконалення знань в області методології, теорії та технології науково-дослідницької діяльності.

Основні завдання дисципліни:

- актуалізувати і поглибити знання студентів з теоретико-методологічних, методичних і організаційних аспектів науково-дослідницької діяльності;
- розвинути вміння системного підходу при організації та проведенні науково-дослідної діяльності;
- підготувати студентів до вирішення завдань науково-дослідної практики;
- формувати у студентів дослідницькі уміння, досвід роботи з підручниками, навчальними посібниками, науковою літературою, періодичними виданнями, іншими джерелами інформації;
- стимулювати студентів до систематичної самостійної навчальної праці.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен:

знати:

- методологію і методи наукових досліджень, що сприяє розвитку раціонального мислення, оптимальній організації наукової творчості в умовах практичної діяльності.

вміти:

- вибрати та аналізувати необхідну інформацію для наукових досліджень;
- формулювати мету, завдання та гіпотезу наукових досліджень;
- оцінювати рівень задоволення умовами, характером та результатами наукових досліджень;
- виявляти фактори, що порушують відчуття психологічного комфорту та визначити шляхи їх подолання;
- концентрувати та орієнтувати наукові дослідження на виконання найбільш важливих завдань; визначати науку як процес закономірностей у природі, як сферу дослідницької діяльності, спрямованої на одержання нових знань про природу, суспільство і мислення; при проведенні наукових досліджень розрізняти поняття «об'єкт» і «предмет» пізнання і дослідження; користуватись ознаками наукової інформації; користуватись основними джерелами науково-технічної інформації.
- розрізняти галузі інформації у процесі наукових досліджень.
- проводити аналіз інформаційних матеріалів та опрацювання джерел інформації; оцінювання результатів дослідження та техніко-економічне обґрунтування.

Програма навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень»

Змістовий модуль 1. Теоретичні заняття з методології та методики наукових досліджень

Тема 1. Методологія науки. Науковий пошук. Наукове дослідження: суть та особливості.

Тема 2. Основні етапи виконання науково-дослідницької теми. Методичний задум наукового дослідження та його основні етапи. Основи наукової організації праці та ергономіки.

Тема 3. Методи наукових досліджень, їх суть.

Тема 4. Аргументування: правила, вимоги, помилки у будуванні тезису. Засоби запису та стиснення інформації: тезиси і конспекти.

Тема 5. Докази. Спростування доводів.

Тема 6. Бібліографічний пошук літератури. Оформлення посилань та списку літератури.

В умовах кредитно – модульної системи самостійна робота є основним засобом засвоєння студентами навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових видів навчальної діяльності.

Викладач визначає обсяг самостійної роботи, узгоджує її з іншими видами навчальної діяльності студента, розробляє методичні засоби проведення поточного та підсумкового контролю, аналізує результати самостійної навчальної роботи кожного студента.

Формою звіту про виконання студентом самостійної роботи є індивідуальна (контрольна) робота, яка виконується відповідно до вимог КМСОНП та є складовою частиною у вивченні дисципліни "Методологія наукових досліджень".

Для того, щоб її виконати необхідно ознайомитися із методичними вказівками до написання індивідуальної роботи.

Рекомендована література

Базова

1. Єріна А.М., Захожай В.Б., Єрін Д.Л. Методологія наукових досліджень: Навчальний посібник / А.М. Єріна, В.Б. Захожай, Д.Л. Єрін. – Київ: Центр навчальної літератури, 2004. – 212 с.
2. Лудченко А.А. и др. Основы научных исследований: Учеб. пособие / А.А. Лудченко. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2000. – 114 с.
3. Мочерний С.В. Методологія економічного дослідження / С.В. Мочерний. – Л.: Світ, 2001. – 419 с.
4. Пушкар О.І., Єрмоленко О.А. Основи наукових досліджень / О.І. Пушкар, О.А. Єрмоленко. – Харків: ХНЕУ, 2005. – 88 с.
5. П'ятницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі / І.С. П'ятницька-Позднякова. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 116 с.

Допоміжна

1. Свердан М.М., Свердан М.Р. Основи наукових досліджень / М.М. Свердан, М.Р. Свердан. – Чернівці: Рута, 2006. – 352 с.
2. Стіченко Д.М. Методологія наукових досліджень: Підручник / Д.М. Стіченко. – К. : Знання-Прес, 2005. – 300 с.
3. Сурмін Ю.Г. Майстерня вченого: Підручник / Ю.Г. Сурман. – К. : Знання-Прес, 2006. – 280с.
4. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій: Посібник /А.С. Філіпенко. – К.: Академвидав, 2004. – 208 с.
5. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Методика науково-дослідницької діяльності: Підручник / В.М. Шейко, Н.М. Кушнарєнко. – К.: Знання-Прес, 2002. – 295 с.